

Sygn. akt II AKa 384/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jerzy Sałata

Sędziowie: SSA Sławomir Steinborn (spr.)

SSO del. Leszek Mering

Protokolant: referent-stażysta Dorota Fiertek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. T. P.

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2017 r.

sprawy

skazanego A. K., s. B., ur. (...) w P.,

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 września 2017 r., sygn. akt **IV K 112/17**,

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1999 z późn. zm.) oraz § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. K. – Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym z urzędu;

III. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego A. K. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i obciąża nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku – wskutek wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 87/17 – rozpoznał w postępowaniu ponownym w I instancji sprawę o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego A. K., którego dotyczą następujące wyroki:

1) Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 28 kwietnia 1993 r. w sprawie II K 92/93, za przestępstwo z art. 208 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 29 czerwca 1992 r. na karę roku pozbawienia wolności oraz 2.000.000 zł grzywny,

2) Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 4 marca 1996 r. w sprawie II K 6/96, za przestępstwo z art. 203 § 1 k.k. z 1969 r. popełnione w dniu 28 czerwca 1993 r. na karę roku pozbawienia wolności oraz 200 zł grzywny,

3) Sądu Rejonowego w Wejherowie – Roki Sądowe w Pucku z dnia 4 sierpnia 1999 r. w sprawie II K 325/97/R, za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w nocy 24 lipca 1997 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych po 10 zł każda,

4) Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie II K 172/10 za czyn z art. 279 § 1 k.k. popełniony w dniu 29 lipca 2009 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 złotych każda (na podstawie art. 33 § 1-3 k.k.), przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 lat, a następnie postanowieniem z dnia 12 lutego 2016 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

5) Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie II K 2365/10 za czyn z art. 244 k.k. popełniony w dniu 3 lipca 2010 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata oraz karę grzywny w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

6) Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie II K 833/07 (zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 18 kwietnia 2016 r., sygn. akt V Ka 1309/14) za:

a) ciąg przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnionych w okresie od nocy z 04/05 sierpnia 1998 r. do 25/26 stycznia 1999 r. na karę 8 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 10 złotych każda;

b) przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w nocy z 14/15 września 1998 r. na karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda;

c) ciąg przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnionych w nocy z 09/10 września 1998 r., w nocy z 11/12 września 1998 r., w nocy z 14/15 września 1998 r., w nocy z 17/18 września 1998 r., w nocy z 17/18 września 1998 r., w nocy z 15/16 października 1998 r., w nocy z 27/28 października 1998 r., w nocy z 28/29 października 1998 r., w nocy z 04/05 listopada 1998 r., w nocy z 06/07 stycznia 1999 r., w nocy z 07/08 stycznia 1999 r., w nocy z 07/08 stycznia 1999 r., na karę 5 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 10 złotych każda;

przy czym w/w kary jednostkowe pozbawienia wolności zostały objęte karą łączną w wymiarze 9 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karą łączną grzywny w wymiarze 500 stawek dziennych po 10 złotych każda;

7) Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie IV K 381/05 (zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 maja 2016 r., sygn. akt II AKa 113/15) za ciąg przestępstw z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 21/22 sierpnia 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 14/15 września 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 14/15 września 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 17/18 września 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 2/3 listopada 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 3/4 listopada 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 4/5 listopada 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 08/09 grudnia 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 08/09 grudnia 1998 r., z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 07/08 stycznia 1999 r., z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 20/21 stycznia 1999 r., z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy

z 25/26 stycznia 1999 r., z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w nocy z 26/27 stycznia 1999 r. – na karę 8 lat pozbawienia wolności;

8) Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie II K 1222/15 za ciąg przestępstw z art. 180a k.k. popełnionych w dniach 10 lipca 2015 r. i 10 sierpnia 2015 r. na karę grzywny w wymiarze 140 stawek dziennych po 10 złotych;

9) Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie II K 366/16 za przestępstwo z art. 180a k.k., popełnione w dniu 24 października 2015 r. na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 15 września 2017 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku, w sprawie o sygn. IV K 112/17:

1) na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach 3, 6 i 7 jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzył skazanemu A. K. karę łączną 13 lat,

2) na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 33 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach 3 i 6 jednostkowych kar grzywny wymierzył skazanemu A. K. karę łączną grzywny w wymiarze 400 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

3) na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 33 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w miejsce orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach 4 i 5 jednostkowych kar grzywny wymierzył skazanemu A. K. karę łączną grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka.

Jednocześnie orzeczono, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wskazanych w punktach I-III wyroku łącznego ulegają odrębnemu wykonaniu, umorzono postępowanie karne w odniesieniu do wyroków wskazanych w punktach 1, 2, 8 i 9 oraz kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami wskazanymi w punktach 4 i 5, a także zaliczono skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności. Na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych poprzez błędne przyjęcie w punkcie VII wyroku okresów rzeczywistego pozbawienia wolności skazanego, gdyż nie zaliczono skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresu pozbawienia wolności skazanego od dnia 26 czerwca 2016 r. do dnia wyrokowania,

2) rażącą niewspółmierność orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej 13 lat pozbawienia wolności, podczas gdy kary orzeczone za przestępstwa będące przedmiotem wyroku łącznego popełnione zostały w latach 90-tych XX w., a więc ponad 17 lat temu, przestępstwa zostały popełnione w bliskim okresie czasu, stanowią przestępstwa przeciwko mieniu, a po ich popełnieniu skazany przez kilkanaście lat nie wchodził w konflikt z prawem, skazany posiada pozytywną opinię z zakładu karnego, co oznacza, że powinna zostać orzeczona kara łączna na zasadzie pełnej absorpcji.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę wyroku w punkcie VII poprzez zaliczenie skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej okresu pozbawienia wolności od dnia 26 czerwca 2016 r. do dnia wyrokowania przez Sąd Apelacyjny oraz w punkcie I poprzez obniżenie kary łącznej do 8 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje:

Wniesiona przez obrońcę skazanego apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Pierwszy z podniesionych zarzutów jest bezzasadny i to w stopniu oczywistym. Skazany A. K. od dnia 25 czerwca 2016 r. odbywa karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie II K 172/10 (wskazany w punkcie 4 komparycji wyroku łącznego). Zakończenie wykonania tej kary ma nastąpić w dniu 21 grudnia 2017 r. (opinia o skazanym – k. 334; informacja o pobytach i orzeczeniach – k. 336,

371). Skarżący nie dostrzegł, że orzeczona zaskarżonym wyrokiem kara łączna pozbawienia wolności nie obejmuje kary jednostkowej pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem w sprawie II K 172/10, a zatem kara ta podlega odrębnemu wykonaniu. W konsekwencji nie było również podstawy do zaliczenia tego okresu na poczet orzeczonej kary łącznej. Nie powinno budzić jakichkolwiek wątpliwości, że zaliczeniu stosownie do treści art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w wyroku łącznym kary podlegają wyłącznie okresy odbytych w całości lub części kar jednostkowych, które następnie zostały objęte karą łączną.

Przechodząc do drugiego zarzutu należy przypomnieć, że w judykaturze i doktrynie powszechnie przyjmuje się, iż rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. nie dotyczy każdej różnicy w ocenie surowości lub łagodności kary, lecz jedynie niewspółmierności o charakterze wyraźnym, oczywistym i widocznym na pierwszy rzut oka. Wbrew stanowisku skarżącego, kara łączna wymierzona A. K. w ocenie Sądu Apelacyjnego nie może być uznana za karę niewspółmiernie surową w stopniu rażącym. Wbrew stanowisku autora apelacji w niniejszej sprawie nie zaistniały bowiem podstawy do wymierzenia kary łącznej na zasadzie absorpcji (nazywanej przez apelującego „pełną absorpcją”). Sąd Okręgowy w Gdańsku w sposób rzeczowy i logiczny umotywowwał w treści uzasadnienia wyroku wymiar kary łącznej, a Sąd Apelacyjny to stanowisko podzielił.

Przy wymiarze kary łącznej należy uwzględniać wypracowane w orzecznictwie i piśmiennictwie dyrektywy szczegółowe. Odwołują się one przede wszystkim do kryteriów charakteryzujących przedmiotowo-podmiotowe związki między popełnionymi przestępstwami. Sąd wymierzając karę łączną powinien bowiem rozważyć przede wszystkim, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak (zob. wyrok SN z dnia 15 maja 1990 r., IV KR 80/90, LEX nr 479159). Im bowiem bliższy związek między czynami, tym bardziej wymiar kary łącznej powinien zbliżać się do zasady absorpcji, im zaś związek ten odleglejszy, tym bardziej wymiar kary łącznej powinien zmierzać w kierunku zasady kumulacji. Ustalając związek podmiotowo-przedmiotowy zbiegających się czynów należy mieć na względzie przede wszystkim następujące okoliczności:

- 1) liczbę popełnionych przestępstw – im większa, tym surowsza powinna być wymierzona za nie kara łączna (zob. wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2008 r., II AKa 129/08, LEX nr 466456; wyrok SA w Krakowie z dnia 19 października 2007 r., II AKa 183/07, KZS 2007, nr 11, poz. 19),
- 2) jednorodzaowość albo podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 2 lipca 1992 r., II AKr 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50; wyrok SA w Katowicach z dnia 8 marca 2001 r., II AKa 59/01, OSN – Prok. i Pr. 2002, nr 3, poz. 21),
- 3) czas popełnienia każdego z przestępstw, zwłaszcza ich bliskość (zwartość) czasową (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 2 lipca 1992 r., II AKr 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50; wyrok SA w Gdańsku z dnia 5 listopada 1998 r., II AKa 260/98, LEX nr 1681205; wyrok SA w Katowicach z dnia 8 marca 2001 r., II AKa 59/01, OSN – Prok. i Pr. 2002, nr 3, poz. 21),
- 4) bliski związek miejscowy przestępstw (zob. wyrok SA w Katowicach z dnia 8 marca 2001 r., II AKa 59/01, OSN – Prok. i Pr. 2002, nr 3, poz. 21),
- 5) powiązanie przestępstw wspólnym zamiarem lub ciągiem działań sprawcy (zob. wyrok SA w Gdańsku z dnia 5 listopada 1998 r., II AKa 260/98, LEX nr 1681205),
- 6) motywację sprawcy (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 2 lipca 1992 r., II AKr 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50),
- 7) rodzaj naruszonego dobra prawnego, zwłaszcza godzenie w zbliżone lub tożsame dobra prawne (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 19 stycznia 2005 r., II AKa 274/04, KZS 2005, z. 1, poz. 14; wyrok SN z dnia 23 czerwca 1987 r., IV KR 55/86, OSP 1988, z. 5, poz. 111),

8) zbieżność osób pokrzywdzonych, zwłaszcza pokrzywdzenie kilkoma przestępstwami tej samej osoby (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 19 stycznia 2005 r., II AKa 274/04, KZS 2005, z. 1, poz. 14).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, trzeba najpierw wskazać, że Sąd Okręgowy trafnie w oparciu o art. 4 § 1 k.k. uznał, że w przedmiotowej sprawie należy zastosować przepisy prawa materialnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. Zgodnie z treścią art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając 15 lat pozbawienia wolności. Oznacza to, że – uwzględniając treść art. 443 k.p.k. – granice, w jakich kształtowała się możliwa do wymierzenia kara łączna wnosily od 8 lat do 14 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd pierwszej instancji jej wymiar określił na poziomie 13 lat pozbawienia wolności. Oznacza to, że kara łączna orzeczona przez Sąd Okręgowy przekraczała minimum o 5 lat i jednocześnie była o 2 lata niższa niż dopuszczalne maksimum. Już w tym miejscu widać, że twierdzenie skarżącego o zastosowaniu przez Sąd Okręgowy „prawie pełnej kumulacji kar” nie ma oparcia w rzeczywistości.

Obrońca w treści apelacji podniósł szereg argumentów, które w jego ocenie świadczyć miały o zasadności ukształtowania kary stosownie do zasady absorpcji. Nie są one w ocenie Sądu Apelacyjnego przekonujące w takim stopniu, aby uznać wymierzoną skazanemu karę łączną pozbawienia wolności za rażąco surową. Nie sposób tu również pominąć faktu, że zawarty w apelacji wywód skarżącego skierowany jest w pewnych fragmentach – zapewne przez przeoczenie – przeciwko karze łącznej w wymiarze 14 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy taką karę łączną wymierzono skazanemu wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 25 października 2016 r., sygn. akt IV K 162/16, który został uchylony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 kwietnia 2017 r., sygn. akt II AKa 87/17, zaś obecnie zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku wymierzono skazanemu karę łączną w wymiarze 13 lat pozbawienia wolności. Nawet gdyby fragmenty uzasadnienia poprzedniego wyroku Sądu Apelacyjnego odczytywać – jak widzi to skarżący – jako sugestię, że kara 14 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności jest karą bardzo surową, to brak jest jakichkolwiek podstaw, aby wyprowadzać z tego nakaz orzeczenia kary łącznej z zastosowaniem zasady absorpcji. Zwrócić należy tu uwagę, że Sąd Okręgowy orzekł obecnie karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze o 1 rok i 10 miesięcy niższą niż poprzednio, a przy tym obecnie inaczej przedstawia się zbieg przestępstw, bowiem węzłem kary łącznej objęta została kara 3 lat pozbawienia wolności orzeczona w sprawie II K 325/97/R, podczas gdy poprzednio zamiast niej kara łączna obejmowała karę pozbawienia wolności w wymiarze roku i 6 miesięcy Orzeczoną w sprawie II K 172/10. Stopień absorpcji kar jednostkowych jest zatem faktycznie większy również z tego względu, gdyż do odbycia obok obecnie orzeczonej kary łącznej skazany ma karę jednostkową pozbawienia wolności o 18 miesięcy krótszą niż w przypadku uchylonego wyroku łącznego.

Podnoszony przez skarżącego argument, iż połączone kar jednostkowe zostały orzeczone za czyny popełnione w latach 1997-1999, zaś po tym okresie skazany przez wiele lat nie popełnił jakiegokolwiek przestępstwa, dopiero bowiem w 2009 r. dopuścił się jednorazowego włamania, a potem popełnił czyny o bardzo niskiej społecznej szkodliwości społecznej z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. Z takim widzeniem sprawy nie sposób się zgodzić. Przedstawiając tę kwestię precyzyjnie należy wskazać, że A. K. po okresie dziesięciu lat przerwy od 2009 r. ponownie dopuszcza się przestępstw. W dniu 29 lipca 2009 r. dopuścił się czynu z art. 279 § 1 k.k. (sprawa II K 172/10), w dniu 3 lipca 2010 r. czynu z art. 244 k.k. (sprawa II K 2365/10), a następnie w dniach 10 lipca 2015 r., 10 sierpnia 2015 r. i 24 października 2015 r. trzech przestępstw z art. 180a k.k. (sprawy II K 1222/15 i II K 366/16). Sąd Apelacyjny nie podziela oceny skarżącego, że czyny z art. 180a k.k. i art. 244 k.k. cechują się bardzo niską społeczną szkodliwością. Nawet jednak jeśli uznać, że nie jest ona również bardzo wysoka, to istotna jest w przypadku skazanego A. K. coś zupełnie innego. Po pierwsze, skazany w okresie od 27 stycznia 1999 r. do 19 października 2005 r., a więc przez ponad połowę okresu, na który wskazuje skarżący, był osadzony w jednostkach penitencjarnych jako tymczasowo aresztowany lub odbywający karę pozbawienia wolności (zob. informacja o pobytach i orzeczeniach – k. 337v-338v). Miał zatem utrudnione warunki do popełnienia przestępstw. Po drugie, powrót do popełniania przestępstw nie może być uznany za incydentalny, skoro A. K. został w ostatnim czasie skazany za 5 przestępstw popełnionych w okresie 2009-2015. Po trzecie, popełnienie wskazanych przestępstw świadczy o skłonności skazanego do lekceważenia norm prawnych. W konsekwencji należy uznać, że dotychczasowe pobyty w jednostkach penitencjarnych i prowadzona

w ich czasie resocjalizacja nie przyniosły pożądanego efektu. Wymogi prewencji indywidualnej przemawiają zatem przeciwko temu, aby wymiar kary łącznej oparty został na zasadzie absorpcji, gdyż skazany powinien być poddawany odpowiednim działaniom resocjalizacyjnym, aby ukształtować i utrwalić u skazanego postawę poszanowania prawa.

Skarżący podniósł również to, że podlegające łączeniu kary jednostkowe zostały wymierzone za czyny popełnione w zbliżonym okresie czasu, zaś dwie z nich orzeczono za dwa ciągi przestępstw. Połączenie tych ciągów powinno w ocenie skarżącego skutkować wymierzeniem kary łącznej porównywalnej z już orzeczonymi karami. Sąd Apelacyjny nie podziela tego punktu widzenia. Oceniając kwestię związku przedmiotowego zachodzącego między pozostającymi w zbiegu przestępstwami, należy mieć na względzie następujące kryteria: bliskość czasową ich popełnienia, osoby pokrzywdzone, rodzaj naruszonego dobra prawnego i sposób działania sprawcy. Analiza zapadłych w stosunku do skazanego wyroków, którymi orzeczono podlegające łączeniu kary jednostkowe pozbawienia wolności, wskazuje, że wyrok Sądu Rejonowego w Wejherowie – Roki Sądowe w Pucku z dnia 4 sierpnia 1999 r. (sygn. II K 325/97/R) dotyczy czynu popełnionego 24 lipca 1997 r. Z kolei wyrok Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 23 stycznia 2014 r. (sygn. II K 833/07) obejmuje kary jednostkowe wymierzone za przestępstwa popełnione w okresie od 4/5 sierpnia 1998 r. do 27 stycznia 1999 r., zaś wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2014 r. (sygn. IV K 381/05) dotyczy czynów popełnionych w 21/22 sierpnia, 14/15 września, 17/18 września, 2/3 listopada 3/4 listopada, 4/5 listopada, 8/9 grudnia 1999 r. oraz 7/8 stycznia, 20/21 stycznia, 25/26 stycznia i 26/27 stycznia 1999 r. O ile zatem między czynami objętymi wyrokami II K 833/07 i IV K 381/05 rzeczywiście zachodzi blisko związek przedmiotowy, gdyż zostały popełnione w dużej zbieżności czasowej (w okresie od sierpnia 1998 r. do stycznia 1999 r.) i polegały na częściowo podobnych zachowaniach wymierzonych przeciwko dwóm dobrom prawnym – mieniu oraz zdrowiu, to z kolei wyrok II K 325/97/R dotyczy czynu, który popełniony został ponad rok wcześniej. Zbieżność przedmiotowa przestępstw nie stanowi jednak – jak wyżej wskazano – jedyne kryterium, które należy uwzględnić przy wymiarze kary łącznej. Nie ulega wątpliwości, że z kolei duża ilość popełnionych przestępstw oraz osób pokrzywdzonych sprzeciwiać się musiała dalszemu łagodzeniu wymiaru kary łącznej. Sąd Okręgowy te kwestie miał w polu widzenia i uwzględnił je przy kształtowaniu kary łącznej.

W przypadku dwóch ciągów przestępstw objętych wyrokami II K 833/07 i IV K 381/05, za które wymierzono kary po 8 lat pozbawienia wolności (błędnie skarżący wskazał tutaj na karę 9 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokami II K 833/07, gdyż kara łączna zgodnie z regulacjami obowiązującymi przed 1 lipca 2015 r., które mają zastosowanie w przedmiotowej sprawie, nie stanowiła podstawy wymiaru kary łącznej) należy zauważyć, że skarżący przeoczył fakt, iż gdyby doszło do objęcia przedmiotowych czynów jednym postępowaniem i nawet gdyby uznano je za stanowiące jeden ciąg przestępstw, nie ma jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że wymierzona jedna kara powinna być porównywalna z orzeczonymi już karami za te ciągi przestępstw. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie ma jakichkolwiek wątpliwości, że większa liczba przestępstw wchodzących w skład ciągu, przy tym tak poważnych, jak te które przypisano skazanemu, musiałaby znaleźć odzwierciedlenie w karze wymierzonej za taki jeden ciąg przestępstw.

Wywody skarżącego dotyczące porównania wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności z karami wymierzonymi sprawcom zabójstw mają charakter dywagacji, które nie korespondują w żaden sposób z ustawowymi dyrektywami, jakie należy uwzględnić przy wymiarze kary łącznej. Doświadczenie zawodowe, którym przecież skarżący dysponuje, powinno podpowiadać, że trudno jest odpowiedzialnie dyskutować i porównywać kary wymierzone za dwa różne przestępstwa bez znajomości jakichkolwiek okoliczności faktycznych spraw.

Również dyskusja, czy kara w wymiarze 13 lat pozbawienia wolności stanowi karę eliminacyjną, jest bezproduktywna, gdyż jej wymiar jest przede wszystkim konsekwencją ilości i charakteru popełnionych przez skazanego przestępstw jednostkowych i wymierzonych za nie kar. Wystarczy tu jedynie dodać, że sam ustawodawca w stanie prawnym przed 1 lipca 2015 r. dopuszczał wymierzenie kary łącznej w wymiarze do 15 lat pozbawienia wolności, a więc nie uznawał jej za karę eliminacyjną.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie przekonuje także argument skarżącego, że po osadzeniu skazany próbował popełnić samobójstwo, co oznacza że wykonywane obecnie kary są dla niego znaczną dolegliwością, która spowodowała targnięcie się na własne życie. Nie ulega wątpliwości, że kara w wymiarze 13 lat pozbawienia wolności jest karą

dolegliwą. Po pierwsze, nie o dolegliwość kary idzie, lecz o to, czy jest ona sprawiedliwa. W całokształcie okoliczności sprawy Sąd Apelacyjny nie ma zaś co do tego wątpliwości. Po drugie, skarżący pominął istotny fakt, a mianowicie, że w ocenie administracji Aresztu Śledczego usiłowanie próby samobójczej miało charakter demonstracyjny, zaś skazany oceniany jest zaś jako osoba roszczeniowa (zob. opinia o skazanym – k. 335). Trudno zatem ten fakt traktować jako czynnik, który powinien mieć wpływ na wymiar kary łącznej.

Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego – uwzględniając całokształt stanu faktycznego – wymierzona kara łączna pozbawienia wolności w wymiarze 13 lat nie może być uznana za rażąco niewspółmierną. Jest ona bowiem wynikiem rozważenia przez Sąd Okręgowy wszystkich okoliczności istotnych dla wymiaru kary łącznej, zaś przedstawione przez skarżącego argumenty zaskarżonego rozstrzygnięcia nie podważyły.

Sąd Apelacyjny jednocześnie na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1999 z późn. zm.) oraz § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. K. – Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 147,60 złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym z urzędu.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego A. K. od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, do których poniesienia zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. byłby zobowiązany, uznając że byłoby dla niego zbyt uciążliwe ze względu na jego sytuację majątkową i wysokość dochodów. W konsekwencji Sąd obciążył tymi kosztami Skarb Państwa.